

Vergaderjaar 2021–2022

35 925 IV

Vaststelling van de begrotingsstaten van Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar 2022

34 269

Evaluatie Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

J¹

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 maart 2022

Om Aruba, Curaçao en Sint Maarten (hierna: de landen) tijdens de Covid-pandemie financieel bij te staan heeft Nederland liquiditeitssteun verstrekt. Het toekennen van liquiditeitssteun is bedoeld als noodsteun ter financiering van bijvoorbeeld coronasteunmaatregelen of het in stand houden van zogeheten vitale processen. In totaal is tot op heden ruim € 1 mld. verstrekt. Het doorvoeren van hervormingen is als voorwaarde aan de liquiditeitssteun verbonden. Met de autonome landen is eind 2020 een akkoord bereikt omtrent de landspakketten, waarin hervormingen zijn opgenomen die tot doel hebben de financiële, economische, institutionele en maatschappelijke weerbaarheid van de landen dusdanig te versterken, dat de landen beter in staat zullen zijn om in de toekomst externe schokken zelfstandig op te vangen.

Over de liquiditeitssteun vindt per kwartaal in de Rijksministerraad (RMR) besluitvorming plaats. Het College (Aruba) financieel toezicht (C(A)ft) adviseert de RMR over de liquiditeitsbehoefte van de landen. De voortgang op het doorvoeren van de hervorming wordt beoordeeld aan de hand van de Uitvoeringsrapportage van het Caribisch Orgaan voor Hervorming en Ontwikkeling in oprichting (COHO i.o., voorheen Tijdelijke Werkorganisatie)

In de RMR van 25 februari 2022 lag besluitvorming voor over de liquiditeitssteun voor het eerste kwartaal 2022 (8^e tranche) en enkele andere daaraan verbonden punten. Met deze brief informeer ik u over deze besluitvorming.

¹ De letter J heeft alleen betrekking op 35 925 IV.

Voortgang uitvoering landspakketten Aruba, Curaçao en Sint Maarten

Sinds begin 2021 is door de landen en het COHO i.o. gewerkt aan de invulling van de landspakketten. In zogenaamde Uitvoeringsagenda's zijn de concrete afspraken vastgelegd die in het kader van de Landspakketten zijn gemaakt tussen de respectievelijke landen en Nederland. Deze afspraken geven aan welke resultaten wanneer beoogd worden te zijn gerealiseerd en zijn leidend bij de activiteiten die ontplooid worden. In lijn met het voorstel van Rijkswet Caribisch orgaan voor hervorming en ontwikkeling heeft het COHO i.o. een uitvoeringsrapportage opgesteld en de landen in de gelegenheid gesteld een zienswijze naar voren te brengen. De Uitvoeringsrapportage met daarin de ontvangen zienswijzen en de reactie daarop van het COHO i.o. zijn evenals de uitvoeringsagenda's voor het eerste kwartaal van 2022 reeds aan uw Kamer gezonden².

Liquiditeitssteun

De RMR heeft op basis van de voortgangsinformatie en het advies van het CAft besloten Aruba voor het eerste kwartaal 2022 AWG 12 mln. liquiditeitssteun toe te kennen. Bijgaand ontvangt uw Kamer het Toetsingskader bij deze te verstrekken liquiditeitslening. Voor Curaçao en Sint Maarten was door het aanwezige liquiditeitssaldo voor het eerste kwartaal 2022 geen steun nodig.

Financiering uitvoering landspakketten

Er is op dit moment nog onvoldoende zicht op de financiële stromen in dit grote hervormingstraject. Om inzicht te krijgen in de financieringsbehoefte vanuit de landspakketten is de landen verzocht dit voor 2022 in de begroting te verwerken en voor de jaren daarna een meerjarig financieel overzicht met de baten en lasten, die verbonden zijn aan de uitvoering van het landspakket, bij de begroting te voegen.

Zorgkosten

Het C(A)ft heeft de aandacht van de RMR gevraagd voor de ontwikkeling van de zorgkosten van de landen, met voor ieder land specifieke aandachtspunten. In Aruba gaat het om de invulling van beoogde besparing van AWG 60 mln. bij de Algemene Ziektekosten Verzekering. Voor Curaçao zijn er grote zorgen over de financiële nood van het Curaçao Medical Center en voor Sint Maarten wijst het Cft op het oplopende tekort bij de zorgfondsen, dat om drastische maatregelen vraagt. De oplopende zorgkosten drukken andere overheidsuitgaven weg waardoor er minder budgettaire ruimte is voor andere belangrijke beleidsthema's als onderwijs en sociale zekerheid. De RMR heeft de zorgen en adviezen van het C(A)ft onderschreven en heeft de landen opgedragen hier spoedig gevolg aan te geven.

Normering topinkomens

In 2020 heeft de RMR de normering van topinkomens als voorwaarde verbonden aan de liquiditeitssteun. Dit om excessieve beloningen in de (semi-)publieke sector te vermijden. De RMR had de landen 24 september 2021 opgedragen deze vóór 1 november inhoudelijk in lijn te brengen met de aanvullende bepalingen uit de RMR-besluiten. Sint Maarten blijft

² Als bijlagen bij de brief van de Staatssecretaris BZK d.d. 21 december 2021 met kenmerk 2021-0000690994

achter bij de opvolging van deze voorwaarde. De vertraging in Sint Maarten werd veroorzaakt door een procedure bij het Constitutioneel Hof over de regeling, maar de Landsverordening is inmiddels alsnog in werking getreden. De Landsverordening is inhoudelijk echter nog niet in lijn met het RMR-besluit van 24 september jl. en daardoor met betrekking tot maximering van de topinkomens weinig effectief. De RMR van 25 februari jl. heeft Sint Maarten opgedragen de wettekst vóór 1 mei 2022 inhoudelijk in lijn te brengen met de RMR-besluiten en de landsverordening voor advies aan te bieden aan de Raad van Advies.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties –
Digitalisering en Koninkrijksrelaties,
A.C. van Huffelen